

EMERGOS

*Checklist voor de inrichting van
bedrijfsnoodorganisaties*

*addendum
ziekenhuizen*

EMERGOS[®]-addendum

Checklist voor de inrichting van bedrijfsnoodorganisaties van ziekenhuizen

EMERGOS

Uitgave van TNO Arbeid, Kiwa en NIBRA, in samenwerking met IAVM-Werkgroep Algemene Veiligheid

EMERGOS®, Checklist voor de inrichting van bedrijfsnoodorganisaties, addendum ziekenhuizen.

Deze publicatie is te bestellen bij TNO Arbeid zodra deze in definitieve versie verschijnt.

Fax : 023 554 93 94
E-mail : receptie@arbeid.tno.nl
Prijs : € 20,- exclusief BTW

TNO rapport nr : 16332/018.17103/VOR/STM

ISBN nr : 90-5986-069-1

© Eerste druk, maart 2004

Druk: TNO Arbeid

Informatie:

TNO Arbeid

Polarisavenue 151

Postbus 718

2130 HS Hoofddorp

T 023-554 93 93

F 023-554 93 94

e-mail: j.vdvorm@arbeid.tno.nl

Kiwa

Sir W. Churchill-laan 273

Postbus 70

2280 AB Rijswijk

T 070-414 44 82

F 070-414 45 80

e-mail: holger.dill@kiwa.nl

NIBRA

Kemperbergerweg 783

Postbus 7010

6801 HA Arnhem

T 026-355 24 00

F 026-351 50 51

e-mail: n.rosmuller@nibra.nl

EMERGOS

Alle rechten voorbehouden

Behoudens de uitzondering door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden of een namens hen gemachtigde niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op gehele of gedeeltelijke bewerking. De rechthebbenden of een namens hen gemachtigde zijn met uitsluiting van ieder ander onherroepelijk gemachtigd de door derden verschuldigde vergoeding voor kopiëren, als bedoeld in art. 17, lid 2 Auteurswet 1912 en in het KB 20 20-6-1974 (Stb 351) gewijzigd bij KB 23-8-1985 (Stb 471) ex art. 16 b Auteurswet 1912 te innen en/of daartoe in en buiten rechten op te treden.

Toepassing van dit document en het daarin beschreven instrument, evenals van de naam EMERGOS en het daarbij behorende beeldmerk is uitsluitend toegestaan voor gebruik in de eigen organisatie. Commerciële toepassingen en gebruik door externe adviseurs, auditors en hiermee gelijk te stellen personen en organisatie is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van de rechthebbenden of de namens deze gemachtigde en onder de aan deze toestemming verbonden voorwaarden.

Inhoudsopgave

1	<i>Inleiding</i>	5
2	<i>Bijzondere aspecten ziekenhuizen</i>	7
2.1	<i>Complexiteit</i>	7
2.2	<i>Derden</i>	7
2.3	<i>Bijzondere veiligheidsaspecten</i>	7
2.4	<i>Een aanpak voor ziekenhuizen</i>	9
3	<i>De bedrijfsnoodorganisatie beoordelen</i>	11
4	<i>EMERGOS® addendum</i>	13
5	<i>Begrippenkader</i>	59
6	<i>Lijst gebruikte afkortingen</i>	63
7	<i>Lijst in instrument genoemde beschrijvingen, documenten, registraties e.d.</i>	65

1 Inleiding

Voor u ligt het eerste addendum op de EMERGOS[®] checklist¹. Dit addendum is specifiek geschreven voor de ziekenhuizen. Het addendum is tot stand gekomen door samenwerking van TNO, Kiwa, NIBRA en de SAAZUNIE-IAVM.

De EMERGOS[®] checklist is een gevalideerd instrument, waardoor er een beperking ligt in het op maat snijden t.b.v. specifieke doelgroepen. De kolommen 'eisen' en 'verificatiepunten' mogen wel uitgebreid maar niet beperkt worden. Ook het tekstueel aanpassen aan de in de ziekenhuizen gebruikelijke terminologie bleek slechts deels mogelijk. Toch is het gelukt om EMERGOS[®] zodanig aan te passen dat er een voor de ziekenhuizen werkbaar instrument is ontstaan. Deze versie is getoetst in de training 'interne auditor' en tijdens het uitvoeren van een pilot in het Erasmus Medisch Centrum te Rotterdam. Gelet op de dynamiek in de organisaties is het van belang dat EMERGOS[®] geen statisch karakter krijgt, maar meegroeit met de ziekenhuizen, en zondig aangepast zal worden.

Het addendum is goedgekeurd door de Beheerscommissie van eigenaren TNO Arbeid, NIBRA en Kiwa en vormt met de EMERGOS[®] checklist één geheel.

¹ EMERGOS[®] Checklist voor de inrichting van bedrijfsnoodorganisaties

2 Bijzondere aspecten ziekenhuizen

2.1 Complexiteit

De afgelopen jaren heeft een schaalvergroting in de ziekenhuiswereld plaatsgevonden en zijn ziekenhuizen gefuseerd tot grote, gecompliceerde omgevingen. Alle hebben als primaire doelen patiëntenzorg, en vaak ook onderwijs en soms onderzoek. Veel ziekenhuizen hebben bijna alle specialisaties in huis. Ook de organisatievorm is tegenwoordig gelijkvormig waarbij sprake is van zelfstandige productie-eenheden binnen een groter geheel (divisie/cluster structuur) met ondersteunende diensten op centraal niveau. Verschillen zitten in de aan/afwezigheid van een kinderziekenhuis, de leeftijd van het gebouwencomplex, de locatie (stadshart of periferie) en de aanwezigheid van andere, gelieerde bedrijven en instituten hetzij in pandig hetzij op het terrein.

Ziekenhuizen worden gekenmerkt door een grote mate van complexiteit zowel in organisatie als in gebouw en installaties. Dagelijks verkeren er naast honderden klinische patiënten, duizenden poliklinische patiënten met begeleiders, duizenden medewerkers en andere bezoekers.

Het principe van 'managed care' en de vergrijzing hebben ertoe geleid dat de patiëntenpopulatie de afgelopen jaren sterk is veranderd en dat zo'n 80% van de patiënten bedgebonden en daarmee niet-zelfredzaam is. Het ontruimen van grotere delen van het kliniekdeel leidt tot grote problemen. Enerzijds is het moeilijk grotere groepen patiënten snel te ontruimen anderzijds is interne opvang precair, en externe opvang niet aanwezig c.q. is de logistieke keten niet voorhanden. Ook is er sprake van de aanwezigheid van een grote diversiteit aan gevaarlijke chemische, biologische en fysische agentia. Denk o.a. aan grote hoeveelheden brandgevaarlijke stoffen zoals alcohol en radioactieve stoffen.

2.2 Derden

De aanwezigheid van grote groepen 'derden', deels met beperkte zelfredzaamheid, stelt bijzondere eisen aan de bedrijfsnoodorganisatie (BNO). De specifieke taak en functie van een ziekenhuis maken dat de (maatschappelijke) verantwoordelijkheid nog zwaarder weegt dan anders. Een ziekenhuis is in de perceptie van gasten, patiënten en bezoekers immers dé plek waar veiligheid en geborgenheid geboden wordt. De grootte en bouw van een ziekenhuis zijn gelukkig zodanig dat een calamiteit beperkt zal blijven tot een deel van het complex. Daarbij komt dat het ziekenhuis naast calamiteiten op haar eigen terrein ook te maken heeft met calamiteiten elders en als traumaopvangcentrum fungeert. De (grotere) ziekenhuizen vervullen in de (landelijke) rampenscenario's een cruciale rol. Door de grootte en het aantal aanwezige personen is het zelfs denkbaar dat een ziekenhuis zowel ramplocatie is als opvangplaats.

2.3 Bijzondere veiligheidsaspecten

De afgelopen jaren heeft een omslag in het denken over veiligheid te zien gegeven, denk onder meer aan de activiteiten t.b.v. het millennium (Y2K). Ook zijn er brandbeveiligingsconcepten per gebouwtype verschenen. Deze omslag is ook zichtbaar in de ziekenhuizen. Meer dan voorheen wordt (brand)veiligheid betrokken bij nieuwbouw en als management issue van de lijnmanagers gezien. Tegelijkertijd is een beperkende factor dat in de financiering nog teveel wordt uitgegaan van de standaarden en niet van de unieke positie van ziekenhuizen. Hiermee lopen de ziekenhuizen aan tegen de grenzen van wat in het preventieve vlak realiseerbaar is.

Dit alles rechtvaardigt dat er voor de ziekenhuizen een branche specifiek addendum van EMERGOS[®] is uitgebracht waarin specifieke eisen aan de bedrijfsnoodorganisatie worden gesteld.

Enkele specifieke aspecten van ziekenhuizen nader beschouwd:

Functies

Een ziekenhuis kan grofweg onderverdeeld worden in een aantal blokken:

- ruimten tbv patiëntenzorg (zoals kliniek & polikliniek, behandel & onderzoeksfuncties);
- ruimten tbv onderzoek (zoals laboratoria);
- ruimten tbv onderwijs (zoals collegezalen, leslokalen, studieruimten en school voor patiënten);
- ruimten tbv ondersteuning (zoals administratie, hotelfuncties, archieven, helihaven, kapel);
- ruimten tbv techniek (werkplaatsen, technische lagen cq ruimten);
- ruimten tbv derden (zoals winkels, coffeecorners, kapsalon, andere instituten, 'vaste' aannemers).

Alhoewel dit onderscheid in grote lijn gemaakt kan worden, is het zeker niet zo dat deze blokken ruimtelijk en/of organisatorisch gezien, gescheiden zijn.

Populatie

De populatie kan onderverdeeld worden in:

- medewerkers;
- patiënten;
- bezoekers / begeleiders;
- leveranciers;
- onderhoudsmedewerkers;
- congresgangers;
- studenten.

Deze groepen zijn tegelijkertijd aanwezig, met een hogere concentratie gedurende de weekdays. Duidelijk is dat nooit te zeggen is hoeveel personen aanwezig zijn en waar. Door het grote aantal derden is ook de mate van beheersbaarheid (aansturing) beperkt. Het ziekenhuis is 24 uur per dag in bedrijf.

Soorten risico's

Naast de "klassieke" risico's zoals brand hebben de ziekenhuizen te maken met een groot scala aan andere risico's zoals de aanwezigheid van:

- een veelheid aan gevaarlijke stoffen op vele locaties;
- biologische agentia in de klassen 2 & 3;
- talrijke radioactieve bronnen en stoffen;
- een groot aantal fysische agentia als gecomprimeerde gassen, cryogenen en UV-licht;
- gevaarlijke apparatuur zoals (ultra)centrifuges, mri's, lasers.

Daarnaast is het voor een aantal processen van cruciaal belang dat er continuïteit van de bedrijfsvoering plaats vindt. Dit legt een extra druk op onder meer de continuïteit van de utiliteitsvoorzieningen.

Uit oogpunt van continuïteit van patiëntenzorg is het van belang dat er onderkend wordt dat er sterke beperkingen zitten in de mate waarin een ontruiming kan worden vormgegeven. Het binnen korte tijd ontruimen van één afdeling is wellicht haalbaar, ontruimen van grotere groepen patiënten, hetzij intern hetzij extern, loopt direct stuk op logistieke beperkingen.

Continuïteit van het onderzoek en onderwijs maken dat het van belang is speciale aandacht te schenken aan de wijze waarop unieke kennis, data en apparatuur behouden kunnen blijven.

Koppelingen met andere op dit gebied belangrijke documenten

Van belang is dat gebruik gemaakt kan worden van andere activiteiten die op dit vlak spelen. Denk hierbij aan:

- Het arboconvenant waarin aandacht voor een branche specifieke RI&E;

- Het rapport Invoering risicomangement bij universiteiten en academische ziekenhuizen uitgegeven door de IAVM’;
- Het NIAZ-PACE kwaliteitssysteem;
- Auditaanpak en -rapportages van bijvoorbeeld de schadeverzekeraar.

2.4 Een aanpak voor ziekenhuizen

Een branche specifiek addendum, en daarmee ook deze voor de ziekenhuizen, kent een spanningsveld tussen gedetailleerdheid en overzichtelijkheid. Getracht is een optimum te vinden. EMERGOS® is een audit instrument en model maar geen gedetailleerd ‘handboek BNO’. De gewenste mate van detaillering kan echter ook op een andere wijze worden verkregen. Via een ‘virtual community’ kan een databank worden opgezet die enerzijds gebruikt kan worden als ondersteuning van de interne auditors en anderzijds als detail aandachtspunten lijst voor de deskundigen in de branche. Tot slot kunnen de uitkomsten uit zowel de audits als uit de community gebruikt worden om aan te tonen wat ‘best practises’ zijn om daarmee verbeteringen in de eigen organisatie te bewerkstelligen.

In de volgende tabel reikt een aanpak aan voor het opzetten of professionaliseren/verbeteren van een bedrijfsnoodorganisatie.

Stappenplan opzet BNO	
1.1	Besluitvorming beleidsintentie
1.2	Aanwijzen lid RvB als portefeuillehouder BNO
1.3	Aanwijzen Directeur FB als beheerder van de BNO
1.4	Afstemming OR
1.5	Nulmeting op basis van EMERGOS®
1.6	Besluitvorming verbeterplan
1.7	Instellen van projectorganisatie die verbeteringen doorvoert
1.8	Instellen (verbreden taken) crisisteam t.b.v. BNO
1.9	Koppeling BNO en rampenopvangplan
2.1	Bepalen maatgevende scenario's
2.2	Revisie noodplan inclusief onderliggende onderdelen
2.2.1	Dimensioneren benodigde bezetting per locatie en door de week / weekend-nacht
2.2.2	Werven BHV-ers
2.2.3	Uitwerken samenwerkingsverband met Gemeentebrandweer
2.2.4	Updaten / maken lokale ontruimingsplannen op afdelingen
2.2.5	Integratie BHV organisaties diverse locaties
2.2.6	Aanhaken beveiliging en wachtdienst bij BNO
2.2.7	Revisie middelen BHV
2.2.8	Opzetten tekening en documentbeheer
2.3.1	Opzetten opleidingsplan BHV
2.3.2	Opzetten oefenbeleid
2.3.3	Opzetten brandblustrainingen personeel
2.3.4	Interne promotie BNO
2.4	Opzetten beheersstructuur vergunningen
2.5	Opzetten overlegstructuur BNO
3.1	Opzetten prestatie-indicatoren en management cyclus BNO openen
3.2	Periodieke meting in kader van arbozorg eventueel afgestemd op audits/behoeften verzekeraars en andere externe actoren

3 De bedrijfsnoodorganisatie beoordelen

Het audit schema voor EMERGOS® kent een vier jaarlijkse cyclus. Waarbij één maal per vier jaar een systeem audit plaats vindt met tussentijds periodiek, bijvoorbeeld jaarlijks, deelaudits waarbij ingegaan wordt op specifieke onderdelen. Het is uiteraard mogelijk om deze cyclus aan te vullen met een intern audit schema dat nog fijnmaziger is opgezet.

Een andere wijze (geschikt voor complexe ziekenhuizen) van auditeren bestaat uit het opzetten van een auditprogramma waarbij in een cyclus van 4 jaar een reeks van audits wordt geprogrammeerd die tezamen alle relevante aspecten afdekken.

Beknopt stappenplan voorbereiding (interne) audit	
0	Zorg voor opdracht van verantwoordelijk manager: bepaal scope opdracht, beschikbaar budget (tijd, geld e.d.) Stel doel vast Baken reikwijdte af (bijv slechts enkele specialismen)
1	Stel audit team samen (intern en/of extern), laat audit in ziekenhuis aankondigen
2	Vorbereiding: data document-review, interviews, rondgang in ziekenhuis, aanvraag beschikbaarheid documenten (zie lijst blz 59 EMERGOS®)
3	Start up meeting audit-team. Bespreek taakverdeling, afstemmingsmomenten, eventueel aangeven alleen 'must' vragen
4	Document review (let specifiek op beheersing, TBV's, revisie e.d.)
5	Interviews voeren: primair proces, facilitair bedrijf en andere ondersteunende diensten & BNO op strategisch en tactisch niveau en enkele op uitvoerend niveau. Per interviewdeel van EMERGOS®. Eventueel nog kleine rondgang op afdeling geïnterviewde
6	Rondgang samen met begeleider, moedersleutel bij de hand, specifieke afdelingen van te voren benaderd ten aanzien van komst (bijv OK), mogelijkheid tot aanvullende vragen
7	Bespreking audit-team, delen ervaringen en resultaten
8	Mondelinge terugkoppeling naar opdrachtgever (direct na 7). Korte toelichting, dankwoord, aangeven afwijkingen ten opzichte van EMERGOS®
9	Rapportage, verwerken resultaten (rapportage is alleen stand van zaken, geen adviezen!)
10	Presentatie resultaten aan en acceptatie door opdrachtgever
11	Follow-up bespreken en plan van aanpak afspreken
12	Programmeer volgende audits (meerjarenprogramma)

4 EMERGOS[®] addendum

De checklist voor de inrichting van de bedrijfsnoodorganisaties is volgens tabel 1 opgebouwd. Deze tabel kan ook als quick scan van de bedrijfsnoodorganisatie worden benut, zie bijlage 2.

Tabel 1; overzicht hoofdonderwerpen en onderwerpen EMERGOS[®]

Hoofdonderwerp	Onderwerp	Pagina
1. Algemeen	Noodorganisatie systematisch georganiseerd	14
2. Beleidsvorming	Strategische doelen	15
	Beleidsuitgangspunten	17
3. Risicoanalyse en Plan van aanpak	Inventarisatie en beoordeling risico's	19
	Herkenning van nieuwe risico's	22
	Bijhouden van ontwikkelingen, wettelijke en andere eisen	23
	Plan van aanpak (inclusief verbeterprogramma)	24
4. Ondersteunende maatregelen bedrijfsnoodorganisatie	Organisatie en verantwoordelijkheid	26
	Samenwerking	28
	Opleidingsplan sleutelpersonen in de bedrijfsnoodorganisatie	30
	Communicatie intern	31
	Communicatie extern	32
	Beheer van documenten en gegevens	34
	Onderhoud middelen en voorzieningen	36
	Voorzieningen	37
5. Preparatie	Inrichting repressieve organisatie	39
	Inzetbaarheid leden bedrijfsnoodorganisatie	39
	Inzetbaarheid middelen en voorzieningen	40
	Noodvoorzieningen	41
	Oefenprogramma	43
	Leren van oefening en training	45
	Testen middelen	45
6. Repressie	In werking stellen bedrijfsnoodorganisatie	46
	(Bedrijfs-) procesbeheersing in noodsituaties	46
	(Bedrijfs-) noodplan	47
	Communicatie tijdens ongevallen/calamiteiten	50
7. Nazorg en herstel	Nazorg medewerkers	52
	Herstel bedrijfsprocessen	52
	Evaluatie optreden bedrijfsnoodorganisatie	53
8. Controle en corrigerende maatregelen	Inspecties	55
	Ongevallenonderzoek	55
	Registraties	56
	Audit	
9. Beoordeling door directie	Jaarverslag	57
	Beoordeling effectiviteit bedrijfsnoodorganisatie	57

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
1.	Algemeen				
1.1.1	Is de preventie, preparatie, repressie, nazorg en herstel bij ongevallen/calamiteiten als geheel systematisch georganiseerd?	Organigram ziekenhuis <i>en</i> Beschrijving (veiligheids-) managementsysteem / handboek <i>en</i> Elementen samenhangend georganiseerd.	ja		De BNO is onderdeel van het totale Veiligheidsmanagementsysteem. <ul style="list-style-type: none"> • Systematisch georganiseerd houdt in: • (alle) nodige maatregelen getroffen, • implementatie van maatregelen gevorderd, • de werking aantoonbaar is, • aan minimale eisen is voldaan en • er sprake is van onderlinge samenhang van de maatregelen (elementen).

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
2. Beleidsvorming					
2.1 Strategische doelen					
2.1.1	Is het beleid expliciet gericht op pro-actie, preventie, preparatie, repressie, nazorg en herstel van ongevallen / calamiteiten?	Beleidsverklaring t.a.v. BNO <i>en</i> Plan van Aanpak (PvA). Zowel op strategisch als tactisch niveau.	ja		Beleidsverklaring t.a.v. BNO kan deel uitmaken van het veiligheidsbeleid. Het beleid beschrijft uitgangspunten voor het te bereiken prestatieniveau van de BNO.
2.1.2	Is de reikwijdte van de BNO vastgelegd?	Risicoanalyse <i>en</i> Beleidsverklaring <i>en</i> Bedrijfsnoodplan <i>en</i> Rampenopvangplan	ja		Behalve uit de risicoanalyse kan de reikwijdte verder worden afgeleid uit de volgende documenten: <ul style="list-style-type: none"> • Vergunningen om bedrijf te mogen uitoefenen (bijvoorbeeld gebruiksvergunning, milieuvergunningen en vergunning Kernenergiewet); • (Bedrijfs-)noodplan met details reikwijdte en motivatie uitsluitingen; • Rampenopvangplan met inzicht in medische behandelcapaciteit. Zorg dat scope en structuur behalve voor de BNO ook duidelijk zijn omtrent BHV, traumazorg, rampenplan, lokale noodplannen etc. Laat zien hoe de verschillende plannen met elkaar samenhangen

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
2.1.3	Is beleid gericht op continue verbetering?	Beleidsverklaring of managementcyclus in managementsysteem <i>en</i> Plan van Aanpak (PvA)	ja		Continue verbetering is expliciet uitgangspunt voor beleid. Een beschrijving van de beleidscyclus kan zijn opgenomen in het kader van een managementsysteem. Zie ook paragraaf 1.4 met beschrijving beleidscyclus. <i>AW 3 (vluchtmaatregelen), OHSAS 18001 (arbozorg), ISO 14001 (milieu)</i>
2.1.4	Is er sprake van top management commitment?	Goedkeuring bedrijfsnoodplan <i>en</i> verslag directiebeoordeling	ja		Toont de Raad van Bestuur betrokkenheid bij BNO door: <ul style="list-style-type: none"> • Ondertekening beleidsverklaring; • Betrokkenheid directie zichtbaar in uitvoering BNO; • Inzet adequate middelen om beleid op alle niveaus te verwezenlijken; • Agendering BNO-zaken in overleg RvB en tactisch niveau; • Terugkoppeling naar BNO bij wijziging beleidsvoornemens op strategisch niveau; • Voorbeeldfunctie RvB bijv in handelen.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
2.2 Beleidsuitgangspunten					
2.2.1	Heeft het ziekenhuis beleid voor de bestrijding van ongevallen / calamiteiten prioriteiten gesteld m.b.t. bescherming van mensen, milieu en bedrijfsvoering?	Plan van aanpak <i>en</i> Beleidsverklaring <i>en</i> Risicoscenario's <i>en</i> Bedrijfsnoodplan			Van belang is dat bij de opbouw van de BNO en procedures voor de bestrijding van ongevallen / calamiteiten, de prioriteiten vaststaan t.a.v. de bescherming van mens, milieu- en instellingsbelangen. Daarnaast is het noodzakelijk om criteria voor opschaling van incident naar verschillende niveaus van de calamiteit vast te leggen.
2.2.2	Heeft het ziekenhuis aantoonbaar middelen toegekend voor de ontwikkeling en instandhouding van de BNO?	Budget			Er dient een financieel budget te zijn voor de uitvoering van het Plan van Aanpak en de instandhouding van de BNO. Ook voor het verbeterprogramma dient budget vrijgemaakt te worden. Budget kan als volgt ingedeeld worden: <ul style="list-style-type: none"> • structureel (bv. onderhoud van repressiemiddelen); • eenmalige uitgaven; • investeringen (bv. slijtage van middelen); • opleidingen, oefeningen en gratificaties. Voor oefeningen en voor activiteiten van sleutelpersonen in het kader van de BNO moet tijd en geld vrijgemaakt worden. De functies van de sleutelpersonen moeten worden opgenomen in functieomschrijvingen.
2.2.3	Zijn concrete beleidsdoelen gesteld t.a.v. de ontwikkeling en prestatie van de BNO?	Beschrijving van de beleidsdoelen			Beleidsdoelen dienen SMART geformuleerd te zijn, d.w.z.: <ul style="list-style-type: none"> • Specifiek; • Meetbaar; • Aantrekkelijk en aantoonbaar; • Realistisch; • Tijdsgebonden.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
2.2.4	Heeft het ziekenhuis expliciet gesteld als uitgangspunt voor haar activiteiten minimaal de wetgeving m.b.t. BNO's na te leven?	Beleidsverklaring	ja	Hiermee brengt de instelling tot uitdrukking dat zij de wettelijke eisen zal respecteren als minimum veiligheidsniveau. <i>AW 3 (vluchtmaatregelen), AW 15 (BHV bijstand), BrW 13 (bedrijfsbrandweer).</i>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
3. Risicoanalyse en Plan van aanpak				
3.1 Inventarisatie en beoordeling van risico's				
3.1.1	Heeft de instelling een volledig en betrouwbaar overzicht van interne en externe risico's?	Classificatie- & type-indeling ruimten met verhoogd risico. Kritische patiënt- en onderzoeksprocessen Risico-inventarisaties en risicoanalyses	ja	<p>Alle relevante risico's geïnventariseerd en geëvalueerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milieu; • Arbo; • Overige. <p>RI&E-methode toegespitst op ziekenhuizen. RI&E-methode specifiek voor processen. RI&E moet actueel zijn. De RI&E moet worden aangevuld met risico's die buiten het bereik van de organisatie liggen, maar wel voor een ongeval/calamiteit kunnen zorgen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan externe evenementen, gassen, een langs het ziekenhuis lopend spoor of rivier etc. <i>AW 5 (RI&E + PvA)</i></p>
3.1.2	Heeft de instelling restrisico's t.a.v. processen en activiteiten geïdentificeerd die - indien zij niet meer beheersbaar zijn - tot noodsituaties kunnen leiden?	Risicoanalyses en lijst met gevolgen van waarschijnlijke ongevallen / calamiteiten	ja	<p>Restrisico's zijn die risico's die, na een analyse, als aanvaardbaar worden beschouwd. In de veiligheidsketen komt dit tot uitdrukking in het vormgeven van het onderdeel repressie.</p> <p>Een ander type (rest)risico betreft die calamiteiten die zeer zelden voorkomen en waarvoor de organisatie geen additionele maatregelen heeft getroffen. Zorg voor storingsanalyses om na te gaan wat kritische processen zijn en wat er bij een calamiteit met die processen gebeurt. <i>AB 4.4 (voorkomen ongewilde gebeurtenissen)</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
3.1.3	Zijn uit de risicoanalyse scenario's afgeleid die maatgevend zijn voor de wijze van bestrijding van noodsituaties?	Beschrijving specifieke risico's en de daaruit volgende maatgevende scenario's	ja		<p>Op basis van analyse worden specifieke risico's gekenmerkt. Per risico worden een of meerdere maatgevende scenario's opgesteld.</p> <p>Selectie en vaststelling van maatgevende scenario's moet zorgen voor een basis voor de dimensionering van de bedrijfsnoodorganisatie.</p> <p>Welke basisaannames zijn er voor keuze en vaststelling van scenario's?</p>
3.1.4	Gaat de risicoanalyse in op de risico's die interne en externe hulpverleners lopen?	Risicoanalyses			<p>Informatie kan gehaald worden uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RI&E-rapport; • Beschrijving van voorziene effecten van ongevallen/calamiteiten (dampen, asbest, contaminatie, straling e.d.); • Aanvalsplannen; • Classificatie-indeling ruimten met verhoogd risico.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
3.1.5	Gaat de risicoanalyse in op de risico's die derden lopen?	Risicoanalyses		<p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezoekers, • Klanten, • Passanten, • Patiënten, • Studenten, • Omwonenden, • Aannemers. <p>Deze groepen personen zijn wel aanwezig binnen de organisatie, maar voor hen gelden andere rechten en plichten. Zij kunnen echter wel getroffen worden door ongevallen / calamiteiten.</p> <p>Uitzendkrachten en vrijwilligers worden in dit verband tot de "werknemers" gerekend.</p>
3.1.6	Is het voor de ongevallen / calamiteitenbestrijding van belang of bepaalde risico's met voorrang moeten worden beheerst?	Ongevalsscenario's en prioritering met betrekking tot te nemen maatregelen bij ongevallen / calamiteiten		<p>Het stellen van prioriteiten bij ongevallen / calamiteitenbestrijding is van belang om de effectiviteit hiervan te vergroten. Maak daartoe een inschatting van de ernst / risicograden van processen. Denk bij het stellen van prioriteiten aan het in kaart brengen van kwetsbare processen (bijvoorbeeld patiëntenzorg, neonatologie, research)</p> <p>Als vitale processen zouden geïdentificeerd kunnen worden: IC's, couveusezorg, medicatietoediening via pompen, zuurstoftoediening, processen die gebruik maken van vacuüm en/of perslucht, opereren, diagnosticeren (m.b.v. laboratoria en radiologie) communicatie (m.b.v. communicatiemiddelen), basisvoorzieningen zoals elektriciteit, liften, water, warmte en registratie- en onderzoeksgegevens.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
3.2 Herkenning van nieuwe risico's				
3.2.1	Is er een procedure om nieuwe risico's te analyseren en te beoordelen wat de betekenis daarvan is voor de preparatie en repressie van de BNO? Worden ervaringen met het bedrijfsproces, gebaseerd op niet voorspelbare afwijkingen, hier ook in betrokken?	Procedure risicoanalyse <i>en</i>		<p>Maak specifieke risicoanalyses zoals van nieuwe (bedrijfs-) processen en zorg dat daarin de vertaalslag naar de BNO gemaakt wordt.</p> <p>Nieuwe risico's kunnen bijvoorbeeld ontstaan bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reorganisatie, fusie, verschuiven van managementpositie die van belang is voor BNO e.d.; • Procesverandering; • Nieuw- en verbouw; • Herinrichting; • Toename patiënten en bezoekers; • Introductie nieuwe stoffen / technieken / behandelmethoden; • Behandeling nieuwe ziekten; • Controversiële ontwikkelingen zoals bij ggo's en genterapie en proefdiergebruik. <p>Afwijkingen in het bedrijfsproces die niet van tevoren kunnen worden ingeschat (zoals de voorbeelden hierboven gegeven) kunnen bijvoorbeeld zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incidenten; • Ongevallen; • Klachten. <p><i>AW 5 (RI&E + PvA)</i></p>
		Registratiesysteem afwijkingen bedrijfsproces		

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
3.3 Bijhouden ontwikkelingen, wettelijke en andere eisen				
3.3.1	Zijn er medewerkers aangewezen die verantwoordelijk zijn gesteld voor het op de hoogte blijven en communiceren van de inzichten en ervaringen in de bedrijfstak, stand van regelgeving, techniek e.d.?	Procedure monitoring ontwikkelingen		<p>De procedure regelt verantwoordelijkheden voor het verkrijgen, beoordelen, distribueren en archiveren van documenten en informatie die relevant zijn voor de BNO.</p> <p>De instelling kan zich op de hoogte houden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidmaatschappen van beroepsverenigingen • Seminars; • Literatuuroverzichten; • Abonnement vakbladen, wetswijzigingen; • Publicaties van de overheid; • Afspraken met haar Arbodienst. <p>Communicatie hierover kan door middel van bijvoorbeeld intranet en publicaties.</p>
3.3.2	Heeft de instelling een toegankelijk overzicht van eisen waaraan de BNO moet voldoen?	Register van toepassing zijnde wetgeving en andere eisen	ja	
3.3.3	Is inzichtelijk hoe de BNO voldoet aan van toepassing zijnde eisen?			<p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branche afspraken; • Polissen schadeverzekering; • Bedrijfsrichtlijnen loss control- / risicomanagement; • Milieuvergunning; • Gebruiksvergunning; • Vergunning Kernenergiewet; • Criteria NIAZ-PACE • Technische normen. <p><i>Milieuwetgeving, BBBr, AB 2.21 (deskundigheid BHV)</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
3.4 Plan van Aanpak (inclusief verbeterprogramma)					
3.4.1	Is het beleid vertaald in operationele doel- en taakstellingen t.a.v. welk prestatieniveau de BNO in een gegeven periode wil bereiken?	Plan van aanpak			<p>Het PvA moet SMART geformuleerd zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Specifiek; • Meetbaar; • Aantrekkelijk en aantoonbaar; • Realistisch; • Tijdsgebonden. <p>Gelet op de complexiteit verdient het aanbeveling een samenstel van plannen te maken op de diverse niveaus en aandachtsgebieden.</p> <p>Het hier bedoelde PvA kan eventueel gecombineerd worden met het PvA zoals bedoeld in §5 van de Arbowet.</p>
3.4.2	Zijn uitvoeringsmaatregelen opgenomen in een resultaat gericht Plan van Aanpak dat, waar nodig, is uitgesplitst naar bedrijfsniveau en -onderdeel?	(Jaar-) Plan van Aanpak arbo, veiligheid of BNO	ja		<p>Het PvA geeft een overzicht van voorgenomen eenmalige (verbeter-) activiteiten t.b.v. de BNO en de instandhouding daarvan.</p> <p>Een PvA dient vast te stellen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat het beoogde resultaat is; • Wie voor een actiepoint zorg draagt; • Wanneer er resultaat moet zijn; • Taken verantwoordelijkheden en bevoegdheden; • Welk budget beschikbaar is. <p>Het PvA kan zijn opgenomen in een jaarplan. De periodieke en structurele activiteiten worden ondergebracht in bijvoorbeeld het veiligheidshandboek, een opleidingsplan, een oefenplanning.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
3.4.3	Is in het PvA vastgelegd welke aanpassingen en verbeteringen in de komende periode zullen plaatsvinden?	(Jaar-) Plan van Aanpak arbo, veiligheid of BNO			Formuleer een actieplan: <ul style="list-style-type: none"> • Overzicht verbeterpunten; • Implementeren nieuwe maatregelen.
3.4.4	Heeft de OR overlegd over en ingestemd met beleid en bedrijfsnoodplan?	Correspondentie met OR of Verslag	ja		Het bedrijfsnoodplan is een regeling in zin van de WOR. De OR heeft daarover instemmingsrecht. <i>AW 12-1 (overleg OR BHV), WOR 27.</i>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
4. Ondersteunende maatregelen bedrijfsnoodorganisatie					
4.1 Organisatie en verantwoordelijkheid					
4.1.1	Is de plaats van de BNO in de (bedrijfs-) organisatie geregeld?	Organigram veiligheids-, milieu- en/of arbomanagement	ja		De relatie tussen de organisatie en de BNO moet in kaart gebracht worden.
4.1.2	Zijn de elementen voor een systematische aanpak van de BNO zoals in dit instrument vereist, geborgd?	Beschrijving van de elementen uit het managementsysteem die van toepassing zijn op de beheersing van ongevallen / calamiteiten.	ja		<p>Beschrijf de inrichting van de BNO aan de hand van de in EMERGOS benoemde hoofdonderwerpen d.w.z.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. beleidsvorming (zie ook AW3 (vluchtmaatregelen), AB 2.17b (aanwezige gevaren, brandscenario's)); 2. Risicoanalyse en plan van aanpak (zie ook AW 5 (RI&E en Plan van aanpak)); 3. Ondersteunende maatregelen en preventie; 4. Preparatie; 5. Repressie (zie ook AW 5 (RI&E en Plan van aanpak), AW 6 (zware ongevallen), AW 15.1 (aangewezen BHV-ers), AB 2.19-2 (aantal BHV-ers), BrW 13 (bedrijfsbrandweer), BBr voor wetgeving omtrent calamiteitenorganisatie); 6. Nazorg en herstel; 7. Controle en corrigerende maatregelen; 8. Beoordeling door de directie. <p>Zorg voor verankering van de BNO in het managementsysteem.</p> <p>De genoemde elementen kunnen deel uitmaken van de in de instelling in werking zijnde managementsystemen. In EMERGOS® is de opbouw van ISO 14001 en OHSAS 18001 gevolgd.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
4.1.3	Zijn taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van sleutelpersonen in de BNO schriftelijk vastgelegd?	Organigram van de operationele organisatie en toekenning functies <i>en</i> vastlegging, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden (TVB)	ja		<p>Zorg voor een organigram van de organisatie waarin posities van sleutelpersonen van de BNO zichtbaar zijn.</p> <p>Zorg voor een duidelijke verdeling en samenhang tussen taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden en leg dit schriftelijk vast. Zorg dat duidelijk is waar de grenzen van verantwoordelijkheid liggen (medisch personeel, BHV en BNO) en waar de taak van de BNO ligt m.b.t. de primaire processen. Doorgaans zal iedere afdeling / cluster een eigen noodplan, eigen instructies en een eigen deskundige / verantwoordelijke hebben</p> <p>Zorg voor afstemming tussen de lokale noodplannen en de centrale noodplannen</p> <p>Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden dienen in de organisatie bekend te zijn.</p> <p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Management; • Bevoegdheid hulpverleners op te roepen; • Hoofd BHV; • BHV-ploegen; • Medisch personeel; • Bedrijfsbrandweer; • Bedrijfsopvangteam; • BMW; • Commando rampterrein; • Deeltaken: gidsen, brandbestrijding, redding et cetera.
4.1.4	Heeft een directielid de verantwoordelijkheid voor de BNO in portefeuille?	Functieomschrijving	ja		

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
4.1.5	Is (Zijn) er (een) vertegenwoordiger(s) aangewezen die namens de directie verantwoordelijk is (zijn) voor de uitvoering van de ontwikkeling en instandhouding van de BNO?			<p>Deze vertegenwoordiger kan in bijzonder belast zijn met de BNO. Deze taak zal meestal deel uitmaken van de portefeuillehouder veiligheid, arbo en/of milieuzorg.</p> <p>Zorg voor de aanwijzing van deze persoon.</p> <p>De vertegenwoordiger woont het managementteam / directieoverleg bij.</p> <p>Vertegenwoordiger heeft financiële bevoegdheid.</p>
4.1.6	Is de hiërarchie / bevellijn tijdens ongevallen / calamiteiten eenduidig en vastgelegd?	Beschrijving bevellijn tijdens repressie in bedrijfsnoodplan	ja	<p>Zorg voor afstemming met de bevelvoerder van de brandweer. Zorg ook voor afstemming met politie en externe organisaties. Zorg voor een koppeling tussen het CMT en het CRT (commando rampterrein)</p> <p>Management richt zich tijdens noodsituaties op zaken die niet met de directe repressie te maken hebben, deze zijn waar nodig gedelegeerd aan de BNO.</p> <p>Zorg bij ongevallen dat duidelijk is wie de leiding heeft op de werkvloer: medicus / verpleging of de BNO en wanneer deze verantwoordelijkheid overgaat naar de BNO.</p>
4.2 Samenwerking				
4.2.1	Heeft de instelling, indien het voor het effectief bestrijden van ongevallen/calamiteiten (ook die extern ontstaan) afhankelijk is van samenwerking met andere bedrijven, dit ook onderling geregeld?	Schriftelijke overeenkomst, verslag overleg of werkafspraken	ja*	<p>Afspraken over externe en wederkerige hulpverlening: instituten en bijgebouwen op het ziekenhuis-terrein. Specifieke aandacht voor gastverblijven, huurders, 'vaste aannemers' en bijv. Ronald McDonaldhuis</p> <p>Afspraken over gezamenlijke BHV-organisatie die dekkend voor situatie dienen te zijn.</p> <p><i>AB 2.18-4 (wederzijdse hulp BHV)</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt	Toelichting en referenties		
4.2.2	Past de instelling een procedure toe voor het regelen van werkafspraken met (onder-) aannemers ten aanzien van preventieve maatregelen, alarmering, ongevallenbestrijding en samenwerking met BNO?	<p>Werkinstructie of, toolboxmeeting <i>en</i> Veiligheids- en Gezondheidsplan</p> <p>VCA-verplichting kan van toepassing zijn. Zorg voor afspraken tussen de BNO en hoteldiensten / projectorganisatie. Zorg ervoor dat naast preventie ook alarmering en repressie zijn meegenomen. <i>AW 19</i></p>		
4.2.3	Vindt regelmatig afstemming plaats m.b.t. ontwikkeling en functioneren van de BNO met openbaar bestuur (gemeente) en hulpverleningsorganisaties?	<p>Verslag, agenda extern overleg gemeente of bedrijfsbezoeking door overheidsvertegenwoordigers en hulpverleners</p> <p>Zorg voor een relatieschema (zie toelichting 4.2.2). Denk aan (hulpverlenings)organisaties zoals: brandweer, politie, GHOR coördinator, en overheidsdiensten zoals milieudienst. Indicatie: brandweer 1x/kw, gemeente 1x/jr.</p>		
4.2.4	Is de BNO afgestemd met hulpverleningsorganisaties?	<p>Verslagen of schriftelijke bevestigingen van afspraken of relevante elementen benoemd in bedrijfsnoodplan</p> <p>Maatgevende scenario's in het kader van ongevalbestrijding moeten worden vastgesteld en besproken met hulpverleningsorganisaties. In afspraken voor samenwerking moeten deze scenario's worden verwerkt. Tevens moeten er afspraken gemaakt worden rondom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Uitgestelde) alarmering. Denk hierbij aan de wijze van alarmering en de vertragingsfactor; • Gidsfunctie. Een gids is iemand van de instelling die externe hulpverleners assisteert door hen wegwijs te maken in de organisatie en alle daarbij behorende (productie-) processen; • Aanvalsplan; • Gezamenlijke oefeningen en de evaluatie daarvan; • Crisisbeheersing. Zorg voor afstemming tussen het eigen bedrijfsnoodplan en het 		

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
				<p>Toelichting en referenties</p> <p>gemeentelijke rampbestrijdingsplan;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reservering van capaciteit en de inrichting van noodvoorzieningen bij een ongeval / calamiteit. Denk hierbij aan de koppeling met het rampenopvangplan; • Operationeel team: wie coördineert de uitvoering van werkzaamheden van verschillende hulpverleners op tactisch niveau. <p><i>AB 2.18</i></p>
4.3 Opleidingsplan voor sleutelpersonen in de bedrijfsnoodorganisatie				
4.3.1	Zijn kwalificaties van sleutelpersonen vastgesteld?	Functiebeschrijving of Kwalificaties		<p>Kwalificaties (= kennis en ervaring) maar vooral ook competenties moeten worden vastgelegd voor bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HBHV; • Ploegleider; • Leden BHV-organisatie; • Leden crisismanagementteam (CMT); • Receptie en bewaking; • Technische dienst; • In te zetten deskundigen. <p>Leden van de BHV-organisatie dienen ervaren met (bedrijfs-) processen en bekend met gebouwen te zijn.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
4.3.2	Is er, uitgaande van opleidings- en trainingsbehoeften, een opleidingsplan vastgesteld voor alle personen op functies in de BNO?	Opleidingsplan voor zowel directe BNO medewerkers als leidinggevend 'in de lijn'	ja	<p>Trainen is erop gericht de vaardigheden van individuele sleutelpersonen op een bepaald niveau te brengen en de samenwerking (onderling en met de rest van de BNO) te verbeteren.</p> <p>Opleidingsbehoefte kan worden ontleend aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • RI&E; • Nodige taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden in BNO; • Wijzigingen organisatie en personeelsverloop. <p>Opleidingseisen moeten worden vastgesteld. Let erop dat de planning van trainingen is afgestemd op overige opleidingen van betreffende personen. Zorg ervoor dat er zowel afdelingsspecifiek als ziekenhuisbreed wordt opgeleid en getraind.</p> <p><i>Beleidsregel 2.21 (opleiding en oefening BHV)</i></p>
4.3.3	Zijn de opleidingen volgens plan uitgevoerd?	Register deelname opleidingen en 80 % van de opleidingen gerealiseerd	ja	<p>Registreer opgeleide personen.</p> <p>Houd certificaten / diploma's bij zoals die voor BHV-er en EHBO-er.</p> <p>Evalueer opleidingen periodiek.</p>
4.4 Communicatie intern				
4.4.1	Is het personeel op de hoogte van de doelen en opzet van de BNO?	Voorlichtingsplan of publicaties of verslag, agenda, presentielijsten werkoverleg of andere besprekingen, intranet site	ja	<p>Bekendmaking beleid, plannen, werking BNO via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorlichtingsacties; • Publicaties; • intranet <p>De meest relevante elementen van de BNO moeten door de medewerkers worden gekend.</p> <p><i>AW 8 (voorlichting en onderricht).</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
4.4.2	Is het personeel voorgelicht over wat te doen in noodsituaties?	Voorlichtingsplan of Voorlichtingsmateriaal zowel instellingsbreed als per afdeling	ja		Zorg er bijv. voor dat de lokale noodplannen periodiek op het werkoverleg van de afdelingen worden besproken. Maak de BNO onderdeel van het introductieprogramma nieuwe medewerkers. Geef ook voorlichting over wat gedaan moet worden als de sirene gaat (hoe moeten bezoekers geïnformeerd / begeleid worden) <i>AW 8 (voorlichting en onderricht)</i>
4.4.3	Weten bezoekers, aannemers en overige derden wat van hen in geval van nood wordt verlangd en op welke voorzieningen zij kunnen rekenen?	Posters of instructies of werkvergunningen of ontruimingsplattegronden			Maak samenwerkingsafspraken met aannemers. (neem dit bijv op in contract) evt via VCA-certificatie Zorg voor informatie aan bezoekers/patiënten dmv brochures, introgesprek bij opname e.d..
4.5 Communicatie extern					
4.5.1	Zijn eventuele interne risico's met externe consequenties kenbaar gemaakt aan naburige bedrijven of organisaties, vervoerders e.d. en heeft afstemming plaatsgevonden over te nemen acties bij noodsituaties die voor hen van invloed zijn?	Publicaties of verslag, agenda van bijeenkomsten en resultaten van overleg	ja		Zie ook onder 4.2.1

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
4.5.2	Is periodiek overleg met hulpverleningsorganisaties (brandweer, politie) geregeld?	Verslag, agenda periodiek overleg met brandweer, medische hulpdiensten en (perifere) ziekenhuizen			<p>Tijdens dit overleg kan o.a. aan de orde te komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsbeleid; • Bedrijfsnoodplan; • Wijzigingen in installaties; • Bijzonderheden bedrijf, zie 4.2.4; • GHOR en rampenopvangplan. <p>Indien van toepassing dient ook overleg plaats te vinden met luchtvaartautoriteiten. <i>AB 15-2 (taken BHV)</i></p>
4.5.3	Is met hulpverleningsorganisaties afgestemd welke inzet nodig is gegeven een bepaald ongeval / calamiteit?	Verslag overleg			<p>De middelen van de eigen organisatie en de hulpverleningsorganisaties dienen op elkaar afgestemd te zijn.</p> <p>Denk ook aan overleg met andere ziekenhuizen m.b.t. inzet van mensen en middelen in noodgevallen zorg voor standaard afspraken over de inzet van de hulpverleningsdiensten, zowel in eerste aanleg als bij opschaling.</p> <p>Ivm de bijzondere risico's (chem, biologische en nucleaire agentia) is afstemming over deskundige ondersteuning gewenst.</p>
4.5.4	Is periodiek overleg met de overheid geregeld?	Verslag, agenda overleg met overheid			<p>Denk bij overheid aan bijvoorbeeld de gemeente, Milieudienst en de Arbeidsinspectie.</p> <p>Tijdens dit overleg kan o.a. aan de orde te komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsnoodplan; • Wijzigingen in installaties; • Actualiteit rampbestrijdingsplan. <p>Afhankelijk van de grootte van de instelling dient dit overleg jaarlijks tot vier keer per jaar plaats te vinden.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
4.5.5	Is er vastgesteld hoe onder normale omstandigheden met de media en omwonenden, passagiers, patiënten, klanten e.d. zal worden gecommuniceerd over doel en opzet BNO?	Communicatieplan			Zorg voor heldere afspraken met de dienst PR&V. maak afspraken over hoe media contacten verlopen. Zorg voor terugkoppeling van klachtencommissie naar BNO <i>AW 7 (info publiek),</i>
4.6 Beheer van documenten en gegevens					
4.6.1	Is er een procedure voor de goedkeuring, uitgifte en actualisering en verspreiding van documenten?	Procedure goedkeuring, uitgifte, actualisering en verspreiding documenten en bekendheid van de documenten bij de medewerkers			De procedure regelt verantwoordelijkheden voor het verkrijgen, distribueren en archiveren van documenten voor de BNO. Het gaat om documenten die belangrijk zijn voor de uitvoering van de BNO. Denk aan (lokale en centrale) plannen, procedures en instructies.
4.6.2	Is er een register waarbij duidelijk verwezen wordt naar procedures die voor de BNO van toepassing zijn?	Register procedures			Het register procedures bevat een gedocumenteerd overzicht van voor de BNO relevante documenten. Zorg ervoor dat lokale plannen /instructies e.d. die geactualiseerd worden ook in het centrale register worden bijgesteld of opgenomen.
4.6.3	Is er een systeem voor het eenduidig identificeren van geldige procedures en andere documenten?	Identificatiesysteem documenten <i>en</i> Relevante documenten op eenduidige wijze gecodeerd			Identificatie actuele versie documenten. Deze eis geldt ook voor elektronische documenten. Zorg voor het bijhouden van de status van documenten (concept, definitief, ingetrokken et cetera).

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
4.6.4	Zijn alle op de BNO van toepassing zijnde documenten en overeenkomsten actueel en in te zien door sleutelpersonen?	Procedure goedkeuring, uitgifte, actualisering en verspreiding documenten			<p>Sleutelpersonen zijn in dit verband bijvoorbeeld ook arbo- en milieustaf naast HBHV en CMT. Behalve interne documenten zijn ook externe documenten van belang voor het bepalen van de vereiste kwaliteit van de BNO.</p> <p>Het betreft onder andere de volgende documenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouw/gebruiksvergunningen; • Milieuvergunningen; • Vergunning Kernenergiewet; • Verzekeringopolissen incl audit rapportages; • Samenwerkingsovereenkomsten met bedrijven. <p>Het rampenplan van de gemeente maakt inzichtelijk hoe de rampenbestrijding in zijn algemeenheid binnen de gemeente is geregeld.</p>
		Beschikbaarheid van rampenplan gemeente of			
		Beschikbaarheid van rampbestrijdingsplan gemeente			Het rampbestrijdingsplan maakt duidelijk hoe een ongeval / calamiteit bij een specifiek bedrijf / instelling wordt bestreden.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
4.7 Onderhoud middelen en voorzieningen					
4.7.1	Is er een systeem van onderhoud van installaties zoals bedoeld bij 4.8.1, 5.3.1 en 5.4.1?	Onderhoudsplan en register van onderhoudsactiviteiten en goede staat van middelen	ja		<p>Onderhoud is gericht op het ter beschikking hebben van middelen ten tijde van ongevallen / calamiteiten.</p> <p>Zorg voor</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contracten voor onderhoud.; • Register van te keuren middelen; • Technische preventieve middelen, noodvoorzieningen (bv. noodstroom) hulpmiddelen. <p>Stel een programma op voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspectie; • Tests; • (Her-) keuringen. <p>Regel dit zonodig in contracten met de aanbieders.</p>
4.7.2	Is er een systeem van inspecties, onderhoud, keuringen en tests van veiligheidskritieke installaties, apparatuur en hulpmiddelen?	<p>Onderhoudsplan en register van onderhoudsactiviteiten en goede staat van middelen</p> <p>Deze eis is alleen van toepassing indien er geen andere formele borging plaatsvindt van deze eis door bijvoorbeeld ISO 9001 of VCA</p>			<p>Stel een programma op voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inspectie; • Tests; • (Her-) keuringen. <p>Regel dit zonodig in contracten.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
4.8 Voorzieningen				
4.8.1	<p>Zijn eisen en maatregelen op grond van risicoanalyses vertaald in nodige technische maatregelen t.a.v. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwing, • Het beperken van de gevolgen van ongevallen/calamiteiten en • Het ondersteunen van hulpverlening? 	<p>Aanwezigheid van en in goede staat verkerende detectie en alarmeringssystemen <i>en</i></p>	ja	<ul style="list-style-type: none"> • Waarschuwingssystemen dienen in orde te zijn om in geval van een ongeval/calamiteit de schade te beperken. Denk aan • Brand; • Gasontsnapping; • (ioniserende) straling; • Voor de mens schadelijke organismen; • MRI; • Gevaarlijke stoffen incl. cytostatica; • Genetisch gemodificeerde organismen; • Hoogspanning. <p>Ten aanzien van de ondersteuning van hulpverlening moet gedacht worden aan de volgende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zorg ervoor dat het aanvalsplan van de brandweer is afgestemd op de actuele situatie; • Meetsystemen en computer- en softwarefaciliteiten voor simulatie ontwikkeling ongeval/calamiteit; • Speciale hulpmiddelen of voertuigen (heli's); • Speciale ruimtes bv. OK, IC, verkoever. <p>Van belang is tevens dat andere voorzieningen die gericht zijn op het beperken van ongevallen / calamiteiten in orde zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Containment van gevaarlijke stoffen, organismen, geneesmiddelen; • Brandsystemen en -middelen (zoals rookwarmteafvoer;
	<p>technische maatregelen gericht op ondersteuning van de hulpverlening <i>en</i></p>			
	<p>Technische maatregelen ter beperking van de gevolgen en kritische voorzieningen zijn beveiligd tegen misbruik en beschadiging</p>			

Hoofdonderwerp	Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
				<ul style="list-style-type: none"> • Beschermingsruimtes zoals beschermde controlekamers en ruimtes voor proefdieren; • Vluchtroutes. Denk aan vluchtwegen binnen en buiten het gebouw, routesignalering en verlichting; • Computerruimtes waar belangrijke researchinformatie en patiënteninformatie wordt opgeslagen; • Noodstroomvoorziening. <p><i>AB 3.7, AB 3.8 (blusvoorzieningen), AB 3.9 Kernenergiewet</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
5. Preparatie				
5.1 Inrichting repressieve organisatie				
5.1.1	Is er een speciale organisatie beschikbaar voor het bestrijden en beperken van de gevolgen ongevallen / calamiteiten?	Bedrijfsnoodplan	ja	<p>Noodorganisatie zonodig verbijzonderd naar bijvoorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • BHV-ploegen; • Bedrijfsbrandweer; • Speciale eenheden of functies; • Crisismanagementteam BNO; • Inzet deskundige adviseurs. <p>BNO beschreven in (bedrijfs-) noodplan. <i>BrW 13, BBBr</i></p>
5.2 Inzetbaarheid leden bedrijfsnoodorganisatie				
5.2.1	Is er een procedure die waarborgt dat tijdens normale en bijzondere bedrijfsomstandigheden de BNO adequaat kan reageren op ongevallen/calamiteiten?	<p>Procedure en Regelingen m.b.t.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sterkte, 2. Inzetbaarheid, 3. Oproepbaarheid, 4. Vervanging en 5. Consignatie. 	Ja	<p>Zowel tijdens normale omstandigheden als tijdens bijzondere omstandigheden (bijvoorbeeld tijdens een personeelsfeest) dienen er voldoende middelen en gekwalificeerd personeel beschikbaar te zijn om te kunnen reageren op ongevallen/calamiteiten. De bezetting dient voldoende sterk te zijn conform eisen en conform planning en zij dient bovendien gekwalificeerd en getraind te zijn. Hou bij de bezetting ook rekening met ziekte, vakantie en ontslag. Zorg voor consignatie, d.w.z. het verplicht beschikbaar zijn van bepaalde personen. De procedures voor de weekdag en weekend, avond & nacht dienen uitgewerkt te zijn.</p> <p><i>AB 2.18 (operationaliteit BHV-ers), AB 2.21 (deskundigheid), AW 15-3 (organisatie)</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
				Toelichting en referenties
5.3 Inzetbaarheid middelen en voorzieningen				
5.3.1	Zijn voldoende hulpmiddelen en uitrusting van de BNO paraat voor het bestrijden van maatgevende ongevalscenario's?	Beschikbaarheid hulpmiddelen	ja	
				Denk aan de volgende hulpmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> • Ongevalbestrijdingsmiddelen; • EHBO-middelen; • Vluchtmiddelen (specifiek voor niet-zelfredzame personen); • salvage; • Voertuigen hulpverleners; • Communicatiemiddelen; • Meetapparatuur; • PBM hulpverleners; • Emissie beperkende middelen.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
Toelichting en referenties				
5.4 Noodvoorzieningen				
5.4.1	Zijn er voldoende noodvoorzieningen aanwezig en in goede conditie?	Meldingssysteem <i>en</i>	ja	Meldpunt bekend en bemenst. Bereikbaarheid geregeld.
		Alarmeringssysteem <i>en</i>		Meldpunt bekend en bemenst.
		Oproepsysteem en Ontruimingssignalering <i>en</i>		Bereikbaarheid geregeld. Voldoende dekking binnen bedrijf. Denk ook aan: snelle toegankelijkheid van gegevens van te alarmeren personen, afdelingen, instanties e.d.. Sleutelpersonen direct en ongestoord oproepbaar. Maak bereikbaarheidsafspraken.
		Verzamelplaats ontruimden <i>en</i>		Verzamelplaatsen zijn aangewezen en bekend. Beschikbaarheid is geregeld. Communicatiemiddelen zijn aanwezig. Alternatieve verzamelplaatsen zijn beschikbaar.
		Registratiesysteem ontruimden, gewonden, vermisten e.d. <i>en</i>		Persoon voor starten en beheer registratie aangewezen. Maak een koppeling met personeelsadministratie en patiëntenregistratie.
		Middelen t.b.v. beheer gebied ongeval/calamiteit		Coördinator terrein tijdens noodsituatie aangewezen. Regel afzetting en afsluiting. Bewaking van het gebied. Toegangsregeling en identificatie bevoegden.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
5.4.2	Is de voorrang voor aangewezen communicatiekanalen / lijnen in noodsituaties gegarandeerd?	Toekenning lijnen			Zorg voor goede werking en beschikbaarheid Nationale Noodnet. Maak evt afspraken over extra capaciteit bij nood (callcenter tbv info naar derden).
5.4.3	Is een noodcommunicatiesysteem beschikbaar zodra normale communicatiemiddelen uitvallen?	Beschrijving systeem			Communicatiemiddelen dienen ook geschikt te zijn voor noodsituaties. Zorg ervoor dat aanvullende communicatiemiddelen beschikbaar zijn (multi-kanaals portofoons, gsm's, eventueel inzet bodes).
5.4.4	Is een crisiscentrum beschikbaar of snel in te richten?	Lokatie en inrichting met nodige middelen			Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Locatie, ruimte en (vergader)middelen; • Doelmatigheid; • Communicatie- en overig hulpmiddelen zoals lijsten met relevante telefoonnummers; • Voorzieningen (o.a.. verwarming, water, catering); • Informatievoorziening; • Verbindingsnetwerk met andere cruciale plekken in het ziekenhuis, zoals portiersloge, SEH, telefooncentrale. Mogelijkheid tot opzetten verbinding met CoWa's van politie & brandweer
5.4.5	Zij er speciale ruimtes ingericht of snel in te richten ter ondersteuning van de BNO?	Lokatie en inrichting met nodige middelen			Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Garage bedrijfsbrandweer / calamiteitenploeg; • Tijdelijke informatielijn / call centre.
5.4.6	Zijn de nodige specifieke apparatuur en beveiligingsmiddelen aanwezig en door deskundigen in te zetten?	Aanwezigheid middelen en beschrijving van hun toepassing			Beschikbaarheid meetapparatuur/diensten. Computermodellen voor ondersteuning interpretatie. Beveiligingsmiddelen om processen of infrastructuur veilig te stellen Aanwijzing deskundigen.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
				Noodstroom / noodaggregaten aanwezig en werkend Zorg voor continuïteit van levering van stoffen Patiënteninformatie beschikbaar Reserve onderdelen van kritische apparatuur aanwezig Beschikbaarheid trauma-helikopter
5.5 Oefenprogramma				
5.5.1	Is het oefenprogramma gebaseerd op maatgevende scenario's?	Beschrijving van de inhoud van oefeningen	ja	Uit het oefenprogramma dient de relatie met scenario's te blijken.
5.5.2	Is er een planning die voorziet in periodieke oefening en training van alle functies in de BNO?	Oefenplanning en alle functies ingeroosterd <i>en</i> voor 80% van de functies gerealiseerd	ja	Door oefening wordt bereikt dat alle functies van een BNO op adequate wijze uitgeoefend worden in samenhang met andere functies ten tijde van een ongeval / calamiteit. Zorg voor een systematische opzet van de oefeningen. <i>AW 15-3, AB 2.22 (oefening)</i>
5.5.3	Is in de planning een regelmatige oefening met omliggende bedrijven / deelnemers opgenomen?	Oefenplanning of Werkafspraken of Beschrijving van de inhoud van oefeningen		Er moet geoefend worden in samenwerking met de andere instituten op het terrein en eventueel ook met naburige bedrijven en instellingen.
5.5.4	Is in de planning een regelmatige oefening met hulpverleningsorganisaties opgenomen?	Oefenplanning		Uit risicoscenario's moet blijken welke hulpverleningsorganisaties bij welke oefening van belang zijn.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
5.5.5	Zijn oefeningen voldoende realistisch?	Beschrijving inhoud oefeningen		<p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekking van scenario's; • De oefeningen dienen primair gericht te zijn op de bedrijfssituatie i.c. er dient rekening gehouden te worden met de functionaliteiten van de organisatieonderdelen en de effecten op de primaire patiëntenzorg en andere lopende (research/onderzoek) processen; • Opbouw moeilijkheidsgraad oefeningen in licht/donker , verschillende weersomstandigheden et cetera; • Real life nagebootst, inclusief inzet van Lotus slachtoffers; • Systematische opzet oefening.
5.5.6	Is in de oefening opgenomen het omgaan en voorbereid zijn op paniek, emotie en groepsprocessen van mensen onder druk?	Beschrijving inhoud oefeningen		<p>In de training moet aan de orde komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omgang met paniek slachtoffers/getroffenen; • Omgang met paniek/stress hulpverleners.
5.5.7	Is geoefend op relevante elementen van noodorganisatie ?	Oefenprogramma		<p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alarmeren; • Brandbestrijding; • EHBO; • Ontruiming. • Chemische, biologische en Ra incidenten. <p>Is aandacht besteed aan het oefenen van improvisatievermogen?</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
5.6 Leren van oefeningen				
5.6.1	Zijn de resultaten van de trainingen en oefeningen stelselmatig geëvalueerd en vertaald in verbetermaatregelen?	Verslag evaluatie en overzicht verbeterpunten	ja	
				Kom met een voorstel voor verbetermaatregelen en implementeer deze (zowel in de lokale noodplannen als de centrale noodplannen).
5.7 Testen middelen				
5.7.1	Worden de middelen die nodig zijn bij het functioneren van de BNO regelmatig getest?	Planning en Verslagen		

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
6. Repressie				
6.1 In werking stellen BNO				
6.1.1	Zijn beslismomenten eenduidig geformuleerd met betrekking tot het onderbreken van het (bedrijfs-) proces voor het bestrijden van een ongeval / calamiteit?	Criteria voor beslismomenten	ja	Denk aan zaken zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Wanneer wordt het noodplan in werking gesteld? (Wanneer wordt intern opgeschaald naar een crisisteam?); • Wie is bevoegd het noodplan in werking te stellen?; • Welke middelen worden wanneer ingezet?; • Wanneer worden brandweer, politie en andere externen gealarmeerd?; • Wanneer gaat men over tot ontruiming?
6.2 (Bedrijfs-) procesbeheersing in nood-situaties				
6.2.1	Is er een regeling voor het afschakelen van bedrijfsinstallaties in het geval van een ongeval / calamiteit?	Productiehandboek of beschrijving van noodprocedures		Ten tijde van een ongeval/calamiteit kan er mogelijk een conflict ontstaan tussen instellingsbelangen en de doelstellingen van de BNO. Er moeten daarom duidelijke criteria worden vastgelegd omtrent momenten waarop het bedrijfsprocessen worden stilgelegd en noodafschakelprocedures in werking worden gesteld. Denk hierbij aan afschakeling van bijvoorbeeld computers en machines.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties	
6.2.2	Zijn er maatregelen getroffen om de omvang van het ongeval / calamiteit te beperken?	Scenario's in bedrijfsnoodplan			<p>Probeer een tweede ongeval te voorkomen en de effecten van het ongeval of de calamiteit zoveel mogelijk in te sluiten om verdere verspreiding te voorkomen.</p> <p>Is vastgelegd hoe de plaats van het ongeval / de calamiteit kan worden geïsoleerd opdat de rest van de bedrijfsvoering door kan gaan?</p>
6.2.3	Wordt bij nieuw- en verbouwactiviteiten rekening gehouden met beperkte werking van de BNO en waar nodig aanvullende noodvoorzieningen?	Veiligheids- en gezondheidsplan			<p>Maak afspraken met aannemers</p> <p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanbrengen tijdelijke alarmeringssystemen e.d.; • Afschakeling energievoorziening; • Afschakeling computernetwerken en andere circuits; • Sloop- en verbouwwerkzaamheden; • V&G-coördinatie
6.2.4	Zijn op het (bedrijfs-) proces gerichte noodprocedures beschikbaar?	Noodprocedures (bedrijfs-) proces	ja		Emergency shutdown procedures. Stil alarm/ actief alarm.
6.3 Bedrijfsnoodplan					
6.3.1	Heeft de instelling voorzien in een bedrijfsnoodplan?	Alle procedures, instructies e.d. die in EMERGOS® voor de werking van BNO zijn vereist, zijn opgenomen of vermeld in het bedrijfsnoodplan	ja		Het bedrijfsnoodplan bevat alle elementen voor preparatie, repressie en nazorg. <i>Wmb 17 (noodplan), AW 5 (PvA)</i>
6.3.2	Is het bedrijfsnoodplan voorzien van de minimale procedures voor de werking van de BNO?	<p>Procedures t.a.v: Alarmering <i>en</i></p> <p>Hulpverlening bij brand en medische hulpverlening <i>en</i></p>	ja		<p>In het bedrijfsnoodplan moeten alle procedures zijn opgenomen die voortvloeien uit de risicoscenario's.</p> <p>Zorg voor differentiatie naar verschillende alarmfasen, voor opschaling en voor dekking van de alarminstallatie.</p>

Hoofdonderwerp	Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
	<p>Ontruiming <i>en</i></p> <p>Leiding van ongevallen/ calamiteitenbestrijding <i>en</i></p> <p>Bereding <i>en</i></p> <p>Indien van toepassing: Aanvalsplan</p> <p>Mediaplan</p> <p>Plan voor beëindigen ongevallen / calamiteiten</p>			<p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie leidt de ontruiming? • Welke fasen kent de ontruiming? • Waar is de verzamelplaats? • Welke hulpmiddelen zijn er om te ontruimen? • Systeem voor personenregistratie- en telling. • Systeem om slachtoffers te volgen. <p>Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie heeft de bevelvoering? • Wanneer wordt het calamiteiten/crisisteam ingeschakeld? • Overgang op bevel en samenwerking met hulpdiensten. <p>Zorg voor medische hulpverlening.</p> <p>Zorg voor samenhang tussen het aanvalsplan van de brandweer en het bedrijfsnoodplan.</p> <p>Wijs een persoon aan voor perscontacten. Zorg voor protocollen voor omgang met de pers. Wanneer wordt de media t.b.v. publieke berichtgeving ingeschakeld?</p> <p>Overdracht verantwoordelijkheden. Ontbinden operationele organisatie.</p>

Hoofdonderwerp Onderwerp	Toelichting en referenties			
Eisen	Verificatiepunt	must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
	<p>Plan voor herstel processen en borgen continuïteit bedrijfsvoering</p> <p>Plan voor opvang van slachtoffers, gewonden</p> <p>Plan voor eventueel nodige quarantaine of speciale behandeling van medewerkers of slachtoffers voorzieningen</p> <p>Samenwerkingsovereenkomsten met bedrijven en hulpverleningsorganisaties</p>			<p>Toelichting en referenties</p> <p>Denk aan beredding, salvage, opstarten processen, uitwijkmogelijkheden voor opslag e.d.</p> <p>Tref een regeling voor de opvang van medewerkers, slachtoffers en gewonden die bloot hebben gestaan aan schokkende gebeurtenissen, gewond zijn of op andere wijze hulp behoeven.</p> <p>Ga de inzetbaarheid van medische deskundigen na (o.a. arbodienst, BMW) Zorg ervoor dat zonodig het rampenopvangplan in werking wordt gesteld ivm opvang en nazorg van slachtoffers.</p> <p>Wijs een persoon aan die bevoegd is om een quarantaine voor slachtoffers te openen. Deze inrichting moet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snel in te richten zijn; • Alle nodige voorzieningen hebben. <p>Ga de inzetbaarheid van medische deskundigen na.</p> <p>Samenwerkingsovereenkomsten zijn dekkend voor deelnemende organisaties. Regel delegatie van verantwoordelijkheden (o.a. bevelvoering, gezag ontruiming) Zorg voor een duidelijke taakverdeling Regel levering menskracht en middelen Maak afspraken over externe en wederkerige hulpverlening. <i>AW 2.18-4 (onderlinge bijstand)</i></p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
6.4 Communicatie tijdens ongevallen/calamiteiten				
6.4.1	Is alle nodige informatie ten tijde van een ongeval / calamiteit snel beschikbaar en toegankelijk en begrijpelijk voor personen in stresscondities?	Beschrijving (schriftelijke of elektronische) documentatiestructuur en toegankelijkheid op plekken waar nodig <i>en</i> Documentatiesysteem bedrijfsnoodplan	ja	
				Documentatie aanwezig bij beveiliging/bewaking of receptie en bij het crisiscentrum. Informatie moet: <ul style="list-style-type: none"> • Volledig en goed toegankelijk zijn; • Logisch van opzet zijn; • Leesbaar zijn onder operationele condities (veldomstandigheden, druk crisiscentrum); • Beperkt zijn tot voor besluitvorming en taakvervulling noodzakelijke informatie.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp			must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt				Toelichting en referenties
6.4.2	Is er een plan voor het verschaffen van informatie aan betrokkenen?	Aanwijzing contactpersoon en communicatieplan	ja		<p>Betrokkenen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eigen bedrijfsonderdelen en leiding; • Autoriteiten, denk aan de Arbeidsinspectie en de Milieudienst. Zorg voor een contactpersoon t.b.v. deze autoriteiten; • Werknemers, bv. middels bijeenkomsten, personeelsblad, nieuwsbrieven, intranet en e-mail; • Patiënten en bezoekers; • Omliggende bedrijven en organisaties. Zorg voor een contactpersoon bij deze bedrijven en een instructie voor het omgaan met autoriteiten.; • Omwonenden. Zorg voor een contactpersoon en een procedure. <p>Denk aan beschikbaarheid adresgegevens e.d..</p>
6.4.3	Kunnen bij noodsituaties speciale informatienummers worden geopend?	Beschrijving informatiesysteem			<p>Procedure t.a.v. beslissing openen speciale informatiekanalen.</p> <p>Informatienummer beschikbaar.</p> <p>Informatienummer extern bekend maken.</p> <p>Zorg voor (extra) bemensing van de telefooncentrale.</p>
6.4.4	Zijn noodvoorzieningen voldoende beveiligd tegen ongewenst gebruik en sabotage?	Beschrijving beveiligingen			

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			Toelichting en referenties
7. Nazorg en herstel				
7.1 Nazorg				
7.1.1	Zijn er procedures voor de opvang van medewerkers die slachtoffer zijn van ongevallen / calamiteiten en voor hun familie?	Procedure opvang medewerkers	ja	Maak afspraken met het BOT en BMW over opvang van collega's. Denk ook aan: ruimte, catering, droge kleding.
7.1.2	Worden betrokken medewerkers in de BNO na afloop van hun taak gedebriefd?	Procedure debriefing ingezette medewerkers of Communicatieplan		
7.2 Herstel bedrijfsproces				
7.2.1	Zijn er maatregelen getroffen om terug te kunnen keren naar de normale bedrijfssituatie?	Adressen van bedrijven die ingeschakeld kunnen worden <i>en</i> Afspraken over uitwijkmogelijkheden voor bedrijfsfuncties <i>en</i> Herstelscenario's voor vitale processen		Zorg voor: <ul style="list-style-type: none"> • Afspraken met salvage bedrijven; • Adressen van salvage bedrijven; • Afspraken met andere ziekenhuizen over continuïteit van zorg; • Bepaal periodiek of de uitwijkmogelijkheden voor bijvoorbeeld automatisering nog valide zijn, test deze faciliteiten! • Zorg, indien relevant, voor melding van de calamiteit bij de inspectie volksgezondheid. Dergelijke zaken kunnen worden opgenomen in een continuïteitsplan / herstelplan. Bij herstel van de normale bedrijfsvoering dienen naast de vitale functies de volgende functies aandacht te krijgen van het reguliere lijnmanagement: <ul style="list-style-type: none"> • Patiëntendossiers (registreren van behandeling tijdens crisisorganisatie – o.a. logboek als informatiebron);

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
				Toelichting en referenties <ul style="list-style-type: none"> • Behandelplanning (klinisch en poliklinisch) • Personeelsplanning; • Bevoorrading medicijnen, medische en verpleegkundige materialen; • Bevoorrading voeding; • Beveiliging; • Financiële- en salarisadministratie.
7.3 Evaluatie optreden bedrijfsnoodorganisatie				
7.3.1	Vindt er evaluatie van het optreden van de BNO na een ongeval/calamiteit plaats?	Schriftelijke evaluaties	ja	Denk aan: <ul style="list-style-type: none"> • Intern overleg; • Overleg met overheidshulpverleners. Zaken die aan de orde dienen te komen zijn bv.: <ul style="list-style-type: none"> • Samenstelling crisismanagement team en operationele teams; • Functioneren van rampencommissie en operationele teams; • Interne en externe communicatie en informatievoorziening; • Functioneren opschaling; • Volledigheid en actualiteit beslisschema herstelscenario's (incidentscenario's, vitale processen, noodplannen); • Maak voor evaluatie gebruik van vooraf opgestelde formulieren. <p>Zorg voor een verslag van de evaluatie. Ook oefeningen dienen geëvalueerd te worden.</p>

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
7.3.2	Worden er verbetermaatregelen afgesproken en getroffen?	Verbetermaatregelen herkenbaar in Plan van Aanpak <i>en</i> Effectiviteit van de maatregelen beoordeeld <i>en</i> Verantwoordelijkheden voor maatregelen toegekend			

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties			
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd	Toelichting en referenties
Eisen	Verificatiepunt				
8. Controle en corrigerende maatregelen					
8.1 Inspecties					
8.1.1	Worden middelen en voorzieningen e.d. regelmatig technisch geïnspecteerd?	Inspectieplan en controlelijsten	ja		Maatregelen n.a.v. inspecties en controles dienen aantoonbaar te zijn in de verslaglegging of in formulieren. Borging van essentiële brandpreventie-voorzieningen Zie 4.7.2
8.1.2	Worden regelmatig brandveiligheidsrondgangen gehouden?	Planning brandveiligheidsrondgangen	ja		Brandveiligheidsrondgangen worden door anderen dan de onderhoudsdienst gehouden, bijvoorbeeld door afdelingsmedewerkers. Zij betreffen bijvoorbeeld het vrij zijn van vluchtwegen, gekeurd zijn van brandblusmiddelen, functioneren van vluchtrouteaanduiding e.d..
8.2 Ongevallenonderzoek					
8.2.1	Wordt in het ongevalonderzoeksprocedure de repressiefase geregistreerd en geanalyseerd?	Procedure incident en ongevallenonderzoek <i>en</i> Registratiesysteem			Bij incident en ongevallenonderzoek dient aandacht te worden besteed aan het beperken van de gevolgen van de calamiteit.

Hoofdonderwerp		Toelichting en referenties		
Onderwerp		must vraag	gedocumenteerd	georganiseerd
Eisen	Verificatiepunt			
				Toelichting en referenties
8.3 Registraties				
8.3.1	Worden relevante activiteiten voor de BNO geregistreerd?	Registraties van: <ul style="list-style-type: none"> • Inzetbaarheid bij ongevallen/calamiteiten en • Deelname van personeel aan oefeningen en • Deelname van personeel aan opleidingen en • Ongevallen en rapportages en • Oefeningen en • Resultaten en audits en • Evaluaties en • Onderhoud van middelen • Blootstelling aan gevaarlijke stoffen door leden van de BNO. 		Registraties zijn noodzakelijk om resultaten van de BNO te evalueren en te verbeteren. Zie ook: 3.2.1, 3.3.2, 4.3.3, 4.6.2, 4.7.1, 4.7.2, 5.4.1, 6.3.2, 8.2.1
8.4 Audit				
8.4.1	Worden regelmatig audits uitgevoerd?	Planning en Auditrapporten en Verbetermaatregelen gerealiseerd en doeltreffend	ja	

5 Begrippenkader

Aanvalsplan: Plan bestemd voor de in- en externe hulpdiensten met plattegronden waarop aanduidingen van de belangrijkste onderwerpen: wegen en vluchtwegen, blusmiddelen, lokalisatie technische ruimten, opslagruimten gevaarlijke stoffen, gasflesopslag, et cetera.. Zie ook Figuur 1.

Bedrijfs hulpverleningsplan (BHV-plan): Plan waarin de BHV-organisatie en de BHV-procedures zijn beschreven in geval van een ongewenste gebeurtenis (van klein tot groot). Dit plan kan opgenomen zijn in het (bedrijfs-)noodplan. Zie Figuur 1.

Bedrijfsnoodorganisatie (BNO): Het organisatorische gedeelte van een bedrijf dat gericht is op het beheersen van de veiligheidsketen en in actie komt als zich een noodsituatie voordoet. Voor het gemak is in dit document steeds gesproken over bedrijfsnoodorganisatie. Dit kan echter ook gelezen worden als noodorganisatie, aangezien EMERGOS ook gebruikt kan worden door organisaties die niet als bedrijf in economische zin getypeerd kunnen worden.

Bedrijfsnoodplan: Zie noodplan.

Beredding: Buitengewone maatregelen welke deels al voor, maar veelal ook na de schadestop genomen moeten worden als voortzetting van salvage, om de kans op verdere schade te voorkomen en zo mogelijk al vermindering te brengen in reeds opgelopen schade.

Calamiteit: ongewenste gebeurtenis van grote omvang c.q. ernstige ontwrichting van het (bedrijfs-) proces.

Deelplan: een op zichzelf staand plan voor een bepaald aspect van de bedrijfsnoodorganisatie dat verbonden is met het bedrijfsnoodplan.

Herstel: Omvat alle activiteiten die een bedrijf onderneemt om na een ongeval/calamiteit de bedrijfsvoering weer terug te brengen tot een normaal niveau, zoals het opstarten van bedrijfsprocessen, het repareren van faciliteiten, bodem- en watersanering et cetera.

Jaarverslag: Jaarlijks, niet verplicht, verslag waarin de instelling onder meer verslag doet van het resultaat en de voortgang van plannen en activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld een arbo- of KAM-jaarverslag zijn.

Koepeldocument: Verzamel- en structuurgevend document dat alle relevante documenten van de bedrijfsnoodorganisatie omvat en/of daarnaar verwijst.

Nazorg: Alle activiteiten die na beëindiging van ongevalbestrijding door de instelling worden uitgevoerd om blijvende gevolgen bij personen te beperken alsmede evaluatie van het optreden van de bedrijfsnoodorganisatie. Denk hierbij aan zaken als traumaopvang, personeelsbegeleiding, juridisch onderzoek en evaluatie.

Noodplan of Bedrijfsnoodplan/handboek: Het schriftelijk plan, o.a. wettelijk verplicht voor een groep bedrijven volgens het BRZO, waarin beschreven wordt hoe te handelen bij zware ongevallen en informatie uit te wisselen met de gemeente voor het Rampbestrijdingsplan. In het kader van EMERGOS® breder toegepast: een schriftelijk plan waarin staat vermeld wat een bedrijf heeft geor-

ganiseerd t.b.v. het optreden van een noodsituatie. Het bedrijfsnoodplan kan dan ook worden gezien als een koepeldocument waarvan deelplannen/procedures en dergelijke deel uitmaken.

Noodsituatie: Elke situatie veroorzaakt door ongeval of dreigende situatie, die het optreden van de bedrijfsnoodorganisatie tot gevolg heeft.

Oefening: Geplande activiteit gericht op het testen en trainen van de vaardigheden van groepen personen onder nagebootste omstandigheden teneinde de kwaliteit van de bedrijfsnoodorganisatie op een bepaald gewenst niveau te handhaven en de samenwerking te verzekeren.

Ongeval: Plotselinge, ongewenste gebeurtenis met schade of letsel tot gevolg.

Ongewenste gebeurtenis: Gebeurtenis waarbij ongeval of brand zich voordoet, dan wel een milieu-incident plaatsvindt; c.q. elke gebeurtenis met (potentiële) schade aan mens of milieu.

Plan van Aanpak (PvA): een overzicht van voorgenomen eenmalige (verbeter)activiteiten t.b.v. de BNO en de instandhouding daarvan. Een PvA dient vast te stellen:

- Wie voor een actiepoint zorg draagt;
- Wanneer resultaat is afgesproken;
- Hoe taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn verdeeld;
- Welk budget beschikbaar is.

Preparatie: De voorbereiding door de bedrijfsnoodorganisatie op de vervulling van haar functies tijdens ongevalbestrijding. Een voorbeeld van preparatie is het simuleren van een ongeval in een oefensituatie.

Salvage: De eerste te nemen buitengewone maatregelen tijdens of meteen na repressie, om samen met de belangrijkste bereddingsmaatregelen een schadestop te bewerkstelligen en de verdere beredderingswerkzaamheden mogelijk te maken

Ramp (en zwaar ongeval): Gebeurtenis waardoor een ernstige verstoring van de algemene veiligheid is ontstaan, waarbij het leven en de gezondheid van vele personen of grote materiële belangen in ernstige mate worden bedreigd of zijn geschaad, en waarbij een gecoördineerde inzet van diensten en organisaties van verschillende discipline is vereist om de dreiging weg te nemen of de schadelijke gevolgen te beperken.

Rampenplan: Het plan, (verplicht) door de gemeenteraad of de burgemeester vastgesteld, hoe een ramp of zwaar ongeval binnen de gemeente zal worden bestreden. Zie Figuur 1.

Rampbestrijdingsplan: Het door de burgemeester en wethouders vastgesteld plan hoe specifieke ongevallen gegeven een specifieke aard of plaats zullen worden bestreden, doorgaans in overleg met het betreffende bedrijf. Zie Figuur 1.

Repressie: Alle (uitvoering-)maatregelen en procedures die in het kader van ongevalbestrijding noodzakelijk zijn om de gevolgen van een ongeval te beperken en te bestrijden. Het gaat dus om de daadwerkelijke bestrijding van incidenten, zoals het blussen van een brand.

Restrisico's : Risico's die door het bedrijf onvoldoende beheerst zijn, maar een zeer kleine kans van optreden hebben, en daardoor aanvaard worden door het bedrijf. Tevens betreft het risico's die sa-

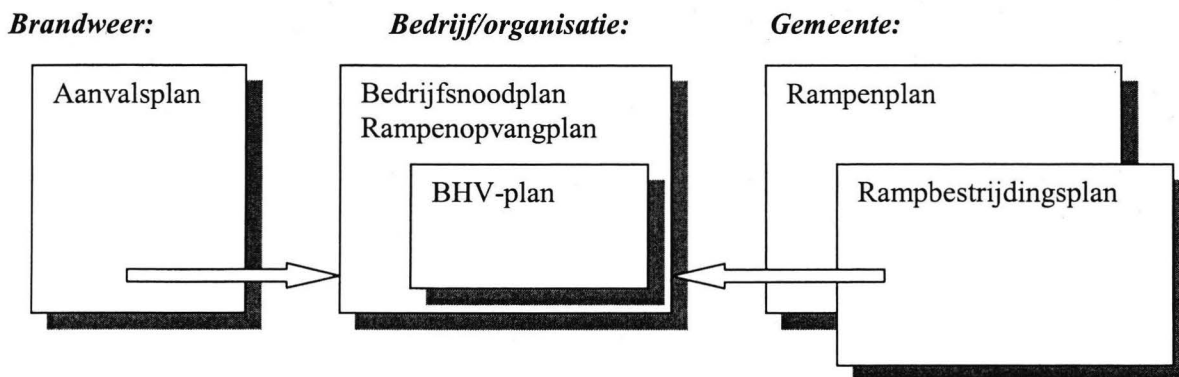
menhangen met het falen van een reeds getroffen veiligheidsmaatregel (bijvoorbeeld het falen van een alarmeringssysteem).

Sleutelpersonen: Personen die bij het in werking treden van de bedrijfsnoodorganisatie een essentiële rol vervullen en zonder wie de organisatie niet zal draaien.

Training: Trainen is erop gericht de vaardigheden van personen op een bepaald niveau te brengen en de samenwerking te verbeteren.

De verschillende soorten plannen die van toepassing zijn op een ongeval/calamiteit hangen samen zoals in Figuur 1 is weergegeven.

Figuur 1; samenhang enkele belangrijke plannen die van toepassing zijn op een calamiteit

6 Lijst gebruikte afkortingen

AB	Arbobesluit
AW	Arbowet
BBR	Besluit Bedrijfsbrandweer
BHV	Bedrijfshulpverlening
BMW	Bedrijfsmaatschappelijk werk
BNO	Bedrijfsnoodorganisatie
BOT	Bedrijfsopvangteam
BrW	Brandweerwet
BRZO	Besluit risico's zware ongevallen
CMT	Crisis Management Team
CPR	Commissie preventie van rampen met gevaarlijke stoffen
CvB / RvB	College / Raad van Bestuur
EHBO	Eerste hulp bij ongevallen
EMERGOS	Emergency preparedness en response georganiseerd
GHOR	Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen
HBHV	Hoofd Bedrijfshulpverlening
HVO	Hulpverleningsorganisatie
Kiwa	Organisatie voor onderzoek, certificatie en advies
NIBRA	Nederlands Instituut voor brandweer en rampenbestrijding
NPR	Nederlandse Praktijkrichtlijn
OR	Ondernemingsraad
TNO	Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
SEH	Spoed Eisende Hulp
TVB	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden
UMC	Universitair Medisch Centrum
V&G-plan	Veiligheids- en gezondheidsplan
VCA	Veiligheidschecklist aannemers
VR	Veiligheidsrapport
WOR	Wet op de ondernemingsraden

7 Lijst in instrument genoemde beschrijvingen, documenten, registraties e.d.

Deze lijst bevat documenten die een organisatie moet kunnen verstrekken ten behoeve van de audit van hun bedrijfsnoodorganisatie. In de onderstaande tabel zijn benoemd: het document type, of het document gekoppeld is aan een mustvraag, onder welk nummer het benoemde document in de pilotversie is terug te vinden, en op welke pagina.

Document	Plaats in evaluatie-instrument	Pagina
(Bedrijfs-)noodplan	2.1.2, 2.1.4, 2.2.1, 3.4.4, 4.1.6, 4.2.4, 4.5.2, 5.1.1, 6.2.2, 6.3.1, 6.3.2, 6.4.1, 9.2.1	15, 16, 17, 25, 28, 29, 33, 39, 47, 47, 50, 57
Aanvalsplan	3.1.4, 4.2.4, 6.3.2	20, 29, 47
Afspraken over uitwijkmogelijkheden	7.2.1	52
Auditrapport	8.4.1	56
Auditplanning	8.4.1	56
Beleidsplan of -verklaring	2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.4	15, 15, 16, 17, 18
Beschrijving (veiligheids-) management systeem	1.1.1, 2.1.3, 4.1.2	14, 16, 26
Beschrijving bevellijn	4.1.6	28
Beschrijving documentatiestructuur	6.4.1	50
Beschrijving informatiesysteem bij noodsituaties	6.4.3	51
Beschrijving inhoud oefening	5.5.1, 5.5.3, 5.5.5, 5.5.6	44, 43, 44, 44
Beschrijving kwalificaties sleutelpersonen BNO	4.3.1	30
Beschrijving maatgevende scenario's	3.1.3	20
Communicatieplan	4.5.5, 6.4.2, 7.1.2	34, 51, 52
Correspondentie OR inzake instemming met BNO	3.4.4	25
Evaluatie (verslag) ongeval / calamiteit	7.3.1, 9.2.2	53, 57
Evaluatie (verslag) oefeningen	5.6.1, 9.2.2	45, 57
Functieomschrijving	4.1.4, 4.1.5, 4.3.1	27, 28, 30
Functieomschrijving	2.2.2, 4.1.4, 4.1.5	17, 27, 28
Handboek managementsysteem	1.1.1	14
Inspectieplanning noodvoorzieningen	8.1.1	55
Jaarplan	3.4.2, 3.4.3	24, 25
Jaarverslag	9.1.1, 9.2.2	57, 57
Lijst gevolgen mogelijke ongevallen (worst cases)	3.1.2	19
Maatgevende risico's (beschrijving)	3.1.3	20
Mediaplan	6.3.2	47
Meetprotocol	6.4.1	50
Noodprocedures bedrijfsproces	6.2.4	47
Oefenplanning	3.4.2., 5.5.2, 5.5.3, 5.5.4	24, 43, 43, 43
Oefenprogramma	5.5.1, 5.5.7	43, 44
Onderhoudscontracten	4.7.1	36
Onderhoudsplan	4.7.1, 4.7.2	36, 36
Ontruimingsplattegronden	4.4.3	32
Opleidingsplan	3.4.2, 4.3.2	24, 31
Organigram bedrijf	1.1.1	14
Organigram (veiligheids-) managementsysteem	4.1.1	26
Organigram bedrijfsnoodorganisatie	4.1.3	27
Plan van aanpak	2.1.1, 2.1.3, 2.2.1, 2.2.2, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 4.1.2, 7.3.2, 9.1.1	15, 16, 17, 17, 24, 24, 25, 26, 54, 57
Plan voor beëindiging ongevallen / calamiteiten	6.3.2	47
Plan voor de opvang van slachtoffers, gewonden	6.3.2	47
Plan voor eventueel nodige quarantaine of speciale behande-	6.3.2	47

Document	Plaats in evaluatie-instrument	Pagina
ling van medewerkers of slachtoffers voorzieningen		
Plan voor herstel processen en borgen continuïteit bedrijfsvoering	6.3.2	47
Planning beoordeling BNO door directie	9.2.1	57
Polis verzekering	3.3.3, 4.6.4	23, 35
Procedure behandeling externe klachten	4.5.5	34
Procedure alarmering	6.3.2	47
Procedure debriefing bij noodsituatie ingezette medewerkers	7.1.2	52
Procedures hulpverlening	6.3.2	47
Procedure ontruiming	6.3.2	47
Procedure leiding ongevallen en calamiteitenbestrijding	6.3.2	47
Procedure beredding	6.3.2	47
Procedure / regeling inzetbaarheid leden noodorganisatie	5.1.1	39
Procedure monitoring ontwikkelingen	3.3.1	23
Procedure ongevalonderzoek	8.2.1	55
Procedure opvang medewerkers	7.1.1	52
Procedure risicoanalyses	3.2.1	22
Procedure goedkeuring, uitgifte, actualisering en verspreiding documenten	4.6.1, 4.6.2	34, 34
Productiehandboek	6.2.1	46
Rampbestrijdingsplan gemeente	4.6.4	35
Rampenplan gemeente	4.6.4	35
Register deelname opleidingen	4.3.3, 8.3.1	31, 56
Register gevaarlijke stoffen	6.4.1	50
Register onderhoudsactiviteiten, te keuren middelen	4.7.1, 4.7.2	36, 36
Register procedures	4.6.2	34
Register van toepassing zijnde wetgeving en eisen	3.3.2	23
Register elementen BNO	8.3.1	56
Registratiesysteem afwijkingen bedrijfsproces (ongevallen e.d.)	3.2.1, 8.2.1	22, 55
Registratiesysteem ontruimden, slachtoffers	5.4.1, 6.3.2	41, 47
RI&E-rapport	3.1.4	20
Risicoanalyses	2.1.2, 3.1.1, 3.1.2, 3.1.4, 3.1.5, 4.1.2	15, 19, 19, 20, 21, 26
Risicoscenario	2.2.1	17
Risico-inventarisatie	3.1.1	19
Samenwerkingsovereenkomst met bedrijven	4.2.1, 4.6.4, 6.3.2	28, 35, 47
V&G plan	4.2.2, 6.2.3	29, 47
Vastlegging taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden	3.4.2, 4.1.3, 4.1.6	24, 27, 28
Verkeersplan voor noodsituaties	4.8.1	37
Verslag, agenda overleg met bedrijven	4.5.1	32
Verslag, agenda overleg hulpverleningsdiensten	4.2.4, 4.5.2, 4.5.3	29, 33, 33
Verslag, agenda overleg overheid	4.2.3, 4.5.4	29, 33
Verslag directiebeoordeling	2.1.4, 9.2.1	16, 57
Verslag OR	3.4.4	25
Verslag, agenda werkoverleg waarin BNO is besproken	4.4.1	31
Verslag testen middelen	5.7.1	45
Vergunningen	2.1.2, 3.3.3, 4.6.4	15, 23, 35
Voorlichtingsplan of publicaties	4.4.1, 4.4.2	31, 32
(Werk-) afspraken met aannemers	4.2.2, 4.4.3, 6.2.3	29, 32, 47
(Werk-) afspraken met hulpverleningsdiensten	4.2.4	29
(Werk-) afspraken met naburige bedrijven (BHV-organisatie, oefening, wederkerige hulpverlening)	4.2.1, 5.5.3, 6.3.2	28, 43, 47
Werkvergunningen	4.4.3	32

Een goede bedrijfsnoodorganisatie kan in geval van calamiteiten en ongevallen veel menselijk leed, bedrijfsschade en maatschappelijke schade voorkomen. EMERGOS® biedt bedrijven en organisaties die te maken hebben met risico's voor zowel eigen werknemers als derden (bijvoorbeeld omwonenden, bezoekers, gasten en reizigers), een uitgebreide checklist waarmee de bedrijfsnoodorganisatie opgezet, geëvalueerd en verbeterd kan worden. De effectiviteit van de bedrijfsnoodorganisatie wordt echter niet alleen bepaald door de kwaliteit van de eigen bedrijfshulpverlening, maar ook door de samenwerking met externe hulpverleningsdiensten zoals brandweer en politie. Daarom wordt in EMERGOS® ruime aandacht geschonken aan de relatie tussen deze partijen.

EMERGOS® kan uw organisatie helpen:

1. Als model en referentiekader voor het opzetten en verbeteren van bedrijfsnoodorganisaties;
2. Als instrument voor het beoordelen van een moment in het ontwikkelproces van een bedrijfsnoodorganisatie, bijvoorbeeld als nulmeting;
3. Als auditchecklist ten behoeve van interne of externe auditors van bedrijven en instellingen;
4. Als auditchecklist voor autoriteiten;
5. Als evaluatie-instrument bij het evalueren van een zich voorgedane noodsituatie (waar ging het fout en waar heeft de organisatie niet aan voldaan?).

TNO Arbeid, Nibra en KIWA hebben EMERGOS® gezamenlijk ontwikkeld als instrument voor de ontwikkeling en beoordeling van bedrijfsnoodorganisaties.

